

Järjestöjen ylläpitämällä kohtaamispaikoilla on merkittävä rooli hyvinvoinnin edistämisessä

Kohtaamispaikkoja on ylläpidetty eri puolilla Suomea jo vuosia ja uusia osallistumisen paikkoja syntyy jatkuvasti. Kohtaamispaikka on turvallinen tila, jossa on mahdollisuus tutustua erilaisiin ihmisiin. Kohtaamispaikat tarjoavat ihmisille mahdollisuuden liittyä yhteisöön, jossa toiminta on maksutonta ja kaikille avointa.

Nyt järjestöille suunnitellut leikkaukset vaarantavat kohtaamispaikkojen tulevaisuuden ja leikkaukset tulevat vaikuttamaan kielteisesti monien ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin. Vuonna 2023 Porin Mielenterveysyhdistys Hyvis ry:n toiminnassa kohdattiin ihmisiä Hyviksellä, retkillä, tapahtumissa yhteensä noin 7000 kertaa. Toiminnan tuloksellisuudesta kertoo, että 88% osallistuneista kuvaa yksinäisyytensä vähentyneen. Perustoiminnan lisäksi Hyviksen toimintaa on maakunnassa viidellä paikkakunnalla: Ulvilassa, Nakkilassa, Harjavallassa, Kokemäellä ja Eurassa myös ns. virka-ajan ulkopuolella.

Kohtaamispaikat yhdistävät erilaisista lähtökohdista tulevia, eri-ikäisiä ja erilaisissa elämäntilanteissa olevia ihmisiä. Kohtaamispaikka tarjoaa helpon tavan tutustua ihmisiin ja ehkäisee tehokkaasti yksinäisyyttä. Yksinäisyyden torjunta on tehokasta mielen hyvinvoinnin työtä, koska yksinäisyyden syy- ja seuraussuhde sekä mielenterveyteen että aivoterveysteen on nykyään laajasti tunnustettua. Eräs kohtaamispaikan kävijä muotoileekin asian näin: ”Kohtaamispaikka on ainoa lähellä oleva ilmainen paikka, jossa voi tavata ihmisiä.”

Tarve kaikille avoimiin kohtaamispaikkoihin, jonka oven avatessaan ihmisen ei tarvitse osata lokeroida itseään diagnoosin tai avuntarpeen perusteella, on todella suuri. Hyvinvointi ei rakennu vain fyysisen terveyden ympärille, vaan myös sosiaalinen hyvinvointi on hyvä muistaa. On tärkeää saada kuulua porukkaan, olla oma itsensä ja tulla hyväksytyksi. Sosiaaliseen hyvinvointiin kuuluu aina kokemus osallisuudesta, jonka kohtaamispaikat mahdollistavat myös niille, joilla osallisuuden kokemuksia muuten syntyy vähän. Kohtaamispaikat ovat monelle ihmiselle tärkeä osa viikkorutiinia ja joillekin ainoa tilaisuus kohdata muita ja vaihtaa kuulumisia. Kohtaamispaikoissa saa myös olla kaikessa rauhassa sekä osallistua toimintaan oman kiinnostuksen mukaan tai saada palvelu- ja digiohjausta.

Mielekäs tekeminen on ihmisen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edellytys. Joillekin kohtaamispaikkojen vapaaehtoisille toiminta on silta työelämään. Pitkään työelämästä poissaolleele kohtaamispaikka tarjoaa toimintaa, säännöllistä päivärytmiä ja vuorovaikutustilanteita. Vapaaehtoistoiminta lisää itsevarmuutta ja tarjoaa onnistumisen kokemuksia. Kokemus omasta merkityksellisyydestä ja aktiivisesta kansalaisuudesta auttaa saamaan varmuutta elämään ja rakentaa positiivista minäkuvaa.

Koordinoidusti ylläpidetyt kohtaamispaikat lisäävät ihmisten hyvinvointia ja toimivat paikallisina yhteisöllisyyden rakentajina. Suomessa toimii paljon myös vapaaehtoisten varassa toimivia kohtaamispaikkoja, -tupia ja -taloja, jotka tarvitsevat samalla tavoin pysyvää vertais- ja taloudellista tukea kuin myös rahoitusta saavat kohtaamispaikat. Kohtaamispaikkojen tulevaisuus on turvattu, jotta jokaisella olisi jatkossakin mahdollisuus sosiaalisiin kontakteihin, aitoihin kohtaamisiin, merkityksellisyyden kokemuksiin, tukeen ja toimintamahdollisuuksiin. Ilman kaikille avoimia kohtaamispaikkoja tämä ei ole kaikille mahdollista. Kohtaamispaikkoihin on kaikilla mahdollisuus tulla ja olla hyväksyty.

Valtakunnallisen kohtaamispaikkafoorumin puolesta

Sari Naappi, Kansalaistoiminnan keskus Matara Jyväskylä ja Pia Vahekoski, Porin Mielenterveysyhdistys Hyvis ry

